

САДРЖАЈ

УВОД	11
I ГЕОПОЛИТИЧКЕ ПОСЛЕДИЦЕ ПОСТХЛАДНОРАТОВСКОГ ДЕБАЛАНСА ГЛОБАЛНЕ МОЋИ	17
1. Евроатлантска експанзија – позиционирање победника у складу са „ратним заслугама“	18
2. Стратешка дефанзива Русије и уздржаност незападних сила	25
3. Вакуум моћи и геополитичка транзиција	31
II ЛИЦЕ И НАЛИЧЈЕ УНИПОЛАРНОГ ПОРЕТКА	39
1. Глобална доминација у служби глобалне стабилности	40
2. Унилатерално деловање с позиција глобалне силе – капиталисање глобалне надмоћности	47
2.1. Ексклузивни суверенитет и узурпација суверенитета	48
2.2. Патерналистички однос према малим и „незбринутим државама“	50
2.3. Инструментализација форума међународне заједнице	51
2.4. Ултимативна дипломатија и политика двоструких стандарда	53
3. Изазови глобалној доминацији	54
3.1. Суфицит силе и дефицит поверења	55
3.2. „Државе делинквенти“ и некооперативни режими	60
3.3. Недржавне претње	62
3.4. Деклинација подршке у партнерским земљама	65
3.5. Унилатерално наступање потенцијалних супарника	69
III ЧИНИОЦИ БУДУЋИХ ГЕОПОЛИТИЧКИХ ПРОМЕНА	79
1. Глобализација и глобалне диспропорције	79
2. Неједнакост и свест о неједнакости	85
3. Демографске промене	89
4. Етнорелигијске различитости – актуелизовање питања „четвртог света“	95
5. Лидерске предиспозиције и међусобни односи великих сила	99
IV ДАН ПОСЛЕ – У СУСРЕТ ПОСТУНИПОЛАРНОМ СВЕТУ	117
1. Човек и људско друштво на раскрсници	117

2.	Алтернатива униполарном поретку	120
3.	Политика и/или етика	121
4.	Темељи униполаризма	123
5.	Деклинација глобалне супериорности.....	125
V	ОДРЖИВОСТ ПОСТОЈЕЋЕ	
	ПОЛИТИЧКО - ТЕРИТОРИЈАЛНЕ ПОДЕЛЕ СВЕТА.....	133
1.	Могуће и (не)очекиване промене на политичкој карти света	133
2.	Корекција државних граница на основу решавања територијалних спорова	139
2.1.	Врсте и узроци територијалних спорова	139
2.2.	Изгледи за решавање територијалних спорова	148
3.	Дезинтегративни потенцијал сепаратистичких покрета	152
3.1.	Мотиви и стратешки концепти сепаратиста	153
3.2.	Насиље у служби сепаратистичких циљева	158
3.3.	Жаришта насилног сепаратизма	161
3.4.	Могућност настајања нових држава ненасилном сецесијом	177
4.	Регионална сарадња и повезивање као превенција дезинтегративних трендова	187
VI	ПЕРСПЕКТИВЕ НАЦИОНАЛНОГ СУВЕРЕНИТЕТА	193
1.	Појам и основна обележја националне државе	193
1.1.	Сувереност и легитимност државне власти	197
2.	Национални суверенитет и глобализација	200
2.1.	Глобализација и глобализам	202
2.2.	Глобализација у сфери културе и медија	208
VII	НАДМЕТАЊЕ ЗА КОНТРОЛУ НАД ПРИРОДНИМ РЕСУРСИМА	213
1.	Ограниченост и неравномерна дистрибуција природних ресурса	213
2.	Дефицит природних ресурса као детерминанта геополитичких аспирација	219
3.	Главна подручја и главни актери „трке за ресурсе“	226
3.1.	Вода и обрадиво земљиште	226
3.2.	Енергенти	236
3.3.	Стратешки метали и ретки/критични елементи	244
VIII	РЕГИОНАЛИЗАМ –	
	ДРУГАЧИЈЕ ЧИТАЊЕ ГЕОПОЛИТИКЕ	253
1.	Региони и регионално повезивање	253
2.	Европски регионализам – Европска унија као највиши достигнути ниво регионалних интеграција	261
3.	АСЕАН школа регионализма	269

4. Регионализам великог пространства – Шангајска организација за сарадњу	279
5. Блискоисточни (не)регионализам – Заливски савет за сарадњу	287
6. Регионално повезивање на постсовјетском простору	294
7. Доминација региона или доминирање регионом	301
IX ГЕОПОЛИТИЧКЕ И ГЕОЕКОНОМСКЕ ИМПЛИКАЦИЈЕ	
КЛИМАТСКИХ ПРОМЕНА	307
1. Фактори детерминације климе	308
2. Регистроване климатске промене и могући узрочници	309
3. Глобално загревање – пролазна појава или дугорочни процес	314
4. У (не)милости духова из ледене боце	318
ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	331
ЛИТЕРАТУРА	341
ПРИЛОГ 1. СПОРНЕ ТЕРИТОРИЈЕ	349